

Kanslienheten

Emma Eklund
Nämndsekreterare
0156-522 50
emma.eklund@trosa.se

Kallelse
Datum
2024-03-15

Tid: Torsdag den 21 mars, kl. 18.00
Plats: Skärborgarnas hus
Gruppmöte: *Alliansen*: kl. 17.30 Skärborgarnas hus
S och V: kl. 17.30 Skärborgarnas hus
SD: kl. 17.30 Skärborgarnas hus

Kallelse till Kultur- och fritidsnämnden

Ärende**Dnr**

1. Godkännande av dagordningen	
2. Bokslut 2023 för kultur- och fritidsnämnden	KFN/2024:3
3. Information om medborgarundersökning 2023
(Inga handlingar)	
4. Redovisning av utförd internkontroll 2023 för kultur- och fritidsnämnden	KFN/2024:4
5. Internkontrollplan 2024 för kultur- och fritidsnämnden	KFN/2024:5
6. Miljöredovisning 2023	KFN/2024:6
7. Uppföljning –Efterlevnad av dataskyddsförordningen 2023	KFN/2024:7
8. Yttrande över betänkandet Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun, SOU 2023:58	KFN/2024:8
9. Information om lokalförsörjningsplan
(Inga handlingar)	
10. Kontoret informerar
(Inga handlingar)	
11. Anmälan av delegationsbeslut	KFN/2024:1
12. Anmälningsärenden	KFN/2024:2
13. Övriga frågor	

Lena Isoz
Ordförande

Emma Eklund
Nämndsekreterare

2

Bokslut 2023 för kultur- och fritidsnämnden

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden överlämnar nämndens bokslut 2023 till kommunstyrelsen.

Ärendet

Verksamheterna redovisar totalt ett överskott om 3 817 tkr.

Överskottet beror i stora drag på ej fullt utnyttjad budget för ettårs satsning, överskott inom ledning, ej fullt nyttjad budget för föreningsbidrag samt ökade intäkter för tjänstekoncessioner pga. indexreglering.

Verksamheternas resultat och genomförda aktiviteter beskrivs närmare i bifogad verksamhetsberättelse samt i dokument för måluppföljning och verksamhetsmått.

Kerstin Tibbling
Produktionschef

Bilagor

1. Verksamhetsberättelse 2023 för kultur- och fritidsnämnden
2. Måluppföljning 2023 och verksamhetsmått

Beslut till

Kommunstyrelsen

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Lena Isoz (M)

Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt, tkr	2023	2022	2021
Budget, netto	55 064	52 112	43 202
Resultat, netto	51 247	51 058	43 777
Avvikelse	3 817	1 054	-575
Antal årsarbetare	21	22	22
Antal kvinnor	19	17	15
Antal män	7	9	11
Frisknärvaro*, %	65	58	54

*Andel månadsavlönade som har fem eller färre sjukdagar per år

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Bibliotek
- Kulturskola
- Fritidsgårdar
- Stöd till studieorganisationer
- Föreningsstöd
- Allmän kultur- och fritidsverksamhet
- Idrotts- och fritidsanläggningar
- Turistanläggningar
- Offentlig konst

ÅRETS RESULTAT

Kultur och fritidsnämnden redovisar ett överskott om 3 817 tkr.

En av orsakerna till överskottet är att budget för ettårs satsningen för ridanläggning på Tureholm ej nyttjats fullt ut. Totalt har ca 530 tkr av budgeterat 1000 tkr nyttjats för ettårssatsningen.

Budgeterade kostnader under ledning har ej nyttjats fullt ut, vilket innebär ett överskott om nästan 800 tkr.

Kultur och förening redovisar ett överskott om 1 765 tkr vilket nästan uteslutande beror på outnyttjade föreningsbidrag.

Intäkter för tjänstekoncessioner avviker även positivt mot budget, 600 tkr, då indexuppräknningen blev högre än budgeterat samt lägre kostnader mot budget för anläggningarna.

Verksamheterna Bibliotek och Kulturskola har båda ett årsresultat i linje med budget och lämnar tillsammans ett positivt resultat om 34 tkr. Fritidsgårdarna avviker positivt mot budget, 184 tkr och det beror på vakansperioder av personal mellan anställning samt färre arbetstimmar under sommarlovet. Gröna Lundresan under sommaren blev inställd då det veckan innan varit en allvarlig olycka på Gröna Lund vilket innebär en minskad kostnad för enheten.

MÅLUPPFYLLELSE

Under 2022 har kommunfullmäktige och alla nämnderna fattat beslut om nya mål för perioden 2023–2026. Kultur- och fritidsnämnden fattade beslut om 6 reviderade mål i april 2023.

Målen, verksamhetsmått och uppföljning av dem finns med i bilagor.

Verksamheterna inom kultur och fritid har arbetat aktivt med att bryta ned målen och kommunicera kring målarbetet och målaktiviteter i personalgrupperna.

I Medborgarundersökningen (MU) 2023 uppvisar verksamheten inom Kultur och fritid över lag mycket glädjande resultat där flera av placeringarna ligger i topp tio av Sveriges kommuner. Inom de områden där verksamheten inte uppnår absoluta toppresultat ser vi ändå en tydlig förbättring av resultaten jämfört med 2021. MU är grund för att följa upp mål 1 och 2.

I de mål som inte mäts genom MU kan vi även där se glädjande resultat förutom avseende Mål 4.

Resultaten visar att de satsningar som gjorts och arbetet med att utveckla och förvalta verksamheterna inom Kultur och fritid har uppmärksamats av Trosa kommuns medborgare på ett positivt sätt.

5 mål är uppfyllda ●

1 mål är ej uppfyllt ●

VERKSAMHETSMÅTT

Redovisas i bilaga.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Frisknärvaron har glädjande ökat från 2022. Sjukfrånvaron är i princip oförändrad på 3,5 %.

Inom fritidsgårdarna har 3 medarbetare slutat under våren och 3 nya är rekryterade inför hösten. I slutet av 23 har en av kulturskolans lärare gått i pension.

Ny arbetstidslag som gäller från 24 kan påverka schemaläggning framöver inom verksamheterna.

Hållbart medarbetarengagemang (HME) mäts årligen och resultatet för Kultur och fritidsverksamheterna är för 2023 index 72. Detta är ett resultat som ligger långt under målet att ligga bland de 10 bästa kommunerna. Det lägre resultatet inom viss verksamhet beror troligen på en pågående förändringsprocess kring rutiner och även implementering av nya verksamhetssystem.

Fortsatt aktivt arbete och kompetensutveckling pågår kring ledarskap, medarbetarengagemang, den organisatoriska arbetsmiljön, arbetsmiljöfrågor och gott bemötande internt och externt. Ambitionen är att ha en arbetsmiljö där vi trivs, har goda förutsättningar för rimlig arbetsbelastning, får utrymme för utveckling och levererar goda resultat med medborgare, besökare och företagare i fokus.

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Bibliotek

Nytt biblioteksdatasystem och ny webbplats har lanserats 30 november 2023. Verksamheten hade stängt en vecka för att implementera systemet.

Projektet Bokstart (statligt bidrag) för de små barnens språkutveckling, med öppen förskola och kapprumsbibliotek, är inne på tredje året och pågår till och med våren 2024. Vi deltar också i regionens gemensamma projekt Språkslottet.

Läsfrämjandelyftet (statligt bidrag) som syftar till att höja bibliotekspersonalens kompetens kring läsfrämjande med barn och unga i fokus har pågått hela 2023 och fortsätter 2024

Genomförande har skett av ett antal olika aktiviteter för både barn och vuxna kring

hållbarhet och hälsa i samarbete med kommunekolog, energi- och klimatrådgivare, folkhälsoansvarig och projektet Odla vardagsmaten.

Det har inletts ett samarbete med Pensionärernas hus som har fått en boksnurra och besök av bibliotekarier som ger boktips.

Biblioteksplanen följdes upp under hösten och en ny tas fram under 2024 i samarbete med Skolkontoret

Genom bidrag Stärkta bibliotek planeras en förbättring av barnavdelningen i Trosa tillsammans med en barnkulturdesigner samt bättre möjligheter till ostörd läsning/handledning i biblioteksrummen. Arbetet fortsätter under våren 2024.

Kulturskola

Kulturskolan genomförde ett välbesökt Valborgsfirande på Skärlagsvallen där elever fick möjlighet att framträda och Kulturskolans symfoniorkester framträdde för första gången.

I juni lanserades det nya digitala verksamhetssystemet StudyAlong som underlättar kommunikationen mellan elever, vårdnadshavare och lärare. Dessutom direktanmälan till tillgängliga kurser i stället för tidigare kösystem.

Lovverksamhet "kulturlov och kulturkollo" genom tvärkonstnärliga samverkansprojekt med bibliotek, fritidsgård och grundskolor under sportlov och sommarlov.

Fokus på att nå barn, unga samt vuxna med funktionsvariation genom friskvårdsplatser och samverkan med LSS/kommunens funktionsverksamhet.

Kompetenshöjande insatser för att utöka möjligheten att erbjuda gruppundervisning, där två lärare erbjudits utbildning via Stockholms musikpedagogiska institut inom ämnet

Fritidsgårdar

Eftersom flera medarbetare är nya inom arbetsgruppen ligger stort fokus på att arbeta ihop gruppen för att erbjuda en fortsatt attraktiv, trygg och inkluderande plats för ungdomar att vara på under sin fritid. Verksamheten har genomfört planerings- och utvecklingsdagar för arbetsgruppen där bland annat studiebesök på en motorgård i Habo var på agendan.

Fritidsgården är fortsatt aktiv i samverkan med skola, socialkontor och polis (SSPF) och Trosa kommun kan på det sättet fånga upp vad som händer kring kommunens unga och agera förebyggande.

Kultur och förening

2023 tilldelades nämnden en ettårs satsning avseende utveckling ridanläggning Tureholm. Trosa rid sällskap har erhållit ett riktat bidrag för att arbeta fram underlag för en framtida byggnation. Arbetet kommer att fortgå i samverkan med Tureholms gård och föreningen de närmaste åren.

Den nya idrottshallen Multum öppnades officiellt för allmänheten genom ett välbesökt öppet hus den 4 februari, där två föreningar deltog med uppvisning och prova på-verksamhet.

I slutet av 2022 avslutades upphandlingen av ett fasadkonstverk till den nybyggda idrottshallen Multum och under augusti 2023 monterades konstverket *Schvung*.

Samarbete med tekniska enheten om offentligt konstverk i Scenparken i Vagnhärad. En inriktning för konstverket har tagits fram och godkänts av nämnden.

Revidering av Trosa kommuns regler för föreningsbidrag är beslutad i december i KF vilket innebär en höjning av föreningsbidragen från 2024.

Föreningarnas dag arrangerades den 20 augusti, i samverkan med fritidsgårdarna. I år ägde evenemanget rum i Multum, Tomtaklinthallen och på Tomtaklins IP. Ett tiotal föreningar deltog och visade upp sin verksamhet och fritidsgårdarna sålde fika i kiosken.

Konsert med Flens Världsorkester i Multum i nov 2023.

Lokaler och anläggningar

Legionellautbrott på Safiren innebar stängning av anläggningen simhall och duschutrymmen under 6 veckor. Ersättning utbetalad till entreprenören men kostnad ligger hos Teknik- och servicenämnden som förvaltar fastigheten.

Revidering av taxor för uthyrning av kommunala lokaler och båtplatser har beslutats i kommunfullmäktige.

Nya idrottshallen Multum är i drift sedan årsskiftet 2022/23.

Arbetet med att förbättra kvaliteten på fotbollsplanerna pågår och fortsätter att utvecklas. Konstgräsplanen på Häradsvallen har renoverats.

QLAN-planen på Skärlagskolan har renoverats under hösten 2023.

Förbättring av MTB-spår har påbörjats i Vitalisskogen för större säkerhet och tydliggöra leden. Projektet beräknas bli klart våren -24.

Nytt hyresavtal för Kråmö har tecknats med APelago AB för perioden mars 2023-dec 2025 med möjlighet att förlänga tom dec 2028.

En plan har tagits fram för utveckling av Edanö gård i samverkan med tekniska enheten och i dialog med de föreningar som använder lokalerna. Uppdraget är att tillgängliggöra området och att renovera byggnader på ett varsamt sätt så att fler får tillgång till platsen och lokalerna.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Utveckling kommer att ske inom systemstöd och digital utveckling de närmaste åren där W365 och nytt ärendehanteringssystem LEX samt beslutsstödsystem Hypergene ska sjösättas övergripande i kommunen 2024, vilket kommer att kräva resurser i alla verksamheter.

Utredning av de kommunala båtplatserna ska genomföras under 2024 där det bland annat finns behov av ett systembaserat sätt att hantera bokningar.

Utveckling av fastigheten Edanö gård på Öbolandet fortsätter under 2024 och 2025.

Renovering av brygga på Kråmö under 2024.

Samverkansprojekt med fritidsgårdar, fastighetsservice och tekniska enheten för att förebygga skadegörelse.

Ramökning från och med 2024 för biblioteken och kulturskolan möjliggör bland annat fortsatt satsning på små barns språkutveckling och fortsatt utveckling av Kulturskolan kopplat till friskvårdsplatser och stort intresse för kurserna.

Ny biblioteksplan arbetas fram under 2024 och börjar gälla från och med 2025.

Vi arbetar vidare med beredskap och bibliotekens roll som informationsplatser vid kris och i händelse av större samhällsstörningar.

UPPLYSNING OM VÄSENTLIGA PRIVATA UTFÖRARE

APelago AB:

Trosa camping & havsbad

Trosa gästhamn

Kråmö

Be Fair: Badhuset Safiren

INVESTERINGAR

Förvaringsutrustning/ idrottsutrustning

Multum, 71 tkr

QLAN-plan Skärlagskolan, 153 tkr

MTB-led Vitalisskogen, 449 tkr

INTERN KONTROLL

Redovisas i separat dokument till nämnden

Nämndens arbete med intern kontroll har följt gällande plan. Verksamheterna arbetar löpande med riskbedömningar och uppföljningar bland annat på arbetsplatsträffar. De avvikelser som identifieras åtgärdas. Ny riskbedömning tas fram och presenteras i ny internkontrollplan för 2024.

Under 2023 har riskmomenten

"Jourutryckningar till uthyrda lokaler pga. låsta dörrar" och "Skadegörelse/stöld lokaler/anläggningar" inträffat upprepade gånger, vilket har lett till ett fördjupat arbete för att förebygga dessa risker.

Kultur- och fritidsnämndens mål 2023

Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Mätmetod	Utfall/ Kommentar
Medborgarnas behov och önskemål					
1. Trosa kommuns medborgare tycker bra om Bibliotek, kulturliv och mötesplatser för unga	1) Kopplar till Kommunfullmäktiges mål: 1-Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet		↑	Medborgarundersökning (MU) udda år	2023 : Bibliotek: plats 81 gul (plats 146 -21) Kulturliv: plats 23 grön (plats 37 -21) Unga: plats 4 grön (plats 4 -21)
2. Trosa kommuns medborgare tycker bra om möjligheterna till Idrott, motion och friluftsliv samt skötseln av anläggningarna	2) Kopplar till Kommunfullmäktiges mål: 1-Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet		↑	Medborgarundersökning (MU) udda år	öppettider : plats 18 grön (21) Utnyttja anläggningar : Plats 1 grön (6) Skötsel anläggningar: Plats 5 grön (23) Skötsel badplatser: Plats 4 grön (15)
3. Barn och unga tar del av kommunens kulturutbud	3) Kopplar till Kommunfullmäktiges mål: 1-Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet		↑	Kolada / nyckeltal	Barnbokslån 2023: 9,43 2022: 9,19 elever andel kulturskola 2023: 17 % 2022: 16 %
Engagemang					
4. Hållbart Medarbetar Engagemang HME	4) Kopplar till Kommunfullmäktiges mål: 3-Kommunen har engagerade medarbetare		↓	HME enkät årligen höst	2023 :72 2022: 79
Hållbarhet och folkhälsa					
5. Antal deltagartillfällen per invånare i åldern 7–25 år i LOK-stödsberättigade idrottsföreningar ska öka jämfört med föregående år	5) Kopplar till Kommunfullmäktiges mål: 8 Kommunens omställning till ett hållbart samhälle		↑	Kolada/nyckeltal	2022: 20,12 2021: 19,66
6. Det råder en jämn könsfördelning i kulturskolans och fritidsgårdens verksamhet samt i genomförda idrottsaktiviteter	5) Kopplar till Kommunfullmäktiges mål: 8 Kommunens omställning till ett hållbart samhälle		↑	Kolada/ Ungdomsapp	Kulturskola : 60 % F / 40 % P Fritidsgårdarna: 48 % F/50 % P/ 2 % ib Idrottsakt: 47% F / 53% P

4

KFTS-kontoret

Kerstin Tibbling
Produktionschef
0156-52324
kerstin.tibbling@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-13
Diarienummer
KFN/2024:4

Redovisning av utförd internkontroll 2023 för Kultur- och fritidsnämnden

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner utförd internkontroll 2023

Ärendet

Internkontrollplanen antogs av kultur- och fritidsnämnden 2023-03-16. Kontroll har genomförts. Internkontroll är ett ständigt pågående arbete där verksamheten utvärderar och förbättrar utifrån de områden som identifieras.

En kortfattad beskrivning av alla kontroller samt kommentarer till dessa återfinns i bilaga.

Kerstin Tibbling
Produktionschef

Bilagor

Resultat av genomförd internkontroll enligt plan 2023

Nämnd/förvaltning:

För tidsperiod:

Kommunens Internkontrollreglemente och anvisningarna till detta, ligger till grund för denna plan. Resultaten av kontrollerna rapporteras löpande. Rapportering ska ske skriftligt, se reglementet. Rapportering ska göras till KFM, KS och revision 1 gång per år på genomförda kontroller och dess resultat.

Ruttnummer/rutin	Riskvärde (max 25)	Kontrollmoment (Var?)	Metod (Hur?)	Urval	Kontrollresultat och noteringar	Uppföljning (När?)	Ansvarig (Vem?)	Rapport till
Kulturskolan								
Uppdraget								
Brist på eller ej tillgänglighetsanpassade lokaler	8	Systematiskt arbetsmiljöarbete: APT, skyddsround. Schemaläggning.	Arbeta mer med gruppundervisning, samverka andra verksamheter, nyttja lokaler utanför kulturskolan		Under 2023 har det ej uppstått situationer som ej kunnat lösas vilket kan vara tack vare att kontrollmomenten har efterföljts.	Löpande	Kulturskolechef	Prod chef
Tjänstemottagare (elever)								
Lång kötid	12	Statistikföreläsning	Verksamhetsutveckling, färre enskild undervisning fler nybörjargrupper. Samarbeta mellan medarbetare.		Mindre kötid och fler elever får tillgång till kulturskolans aktiviteter.Under 2023 fick kulturskolan ett nytt digitalt elevhanteringssystem (Study Along) som bland annat innebär att kulturskolan ej har tidigare kösystem. Det nya systemet och tillsammans med verksamhetsutveckling har inneburit att kulturskolan kunnat ta emot fler elever och därmed minskat tidigare kö/inträsseanmälningar.	Löpande	Kulturskolechef	Prod chef
Stöld/ Skadegörelse								
Vandalisering	12	Rapportering vid inbrott, in och utvändig skadegörelse, Embrace	Kontroll rapporterad skadegörelse, Embrace	Kulturskolan har vid ett par tillfällen rått kastat ägg på fönster och byggnad samt skadegörelse på staketet utanför entrén.	Händelserna har rapporterats till Embrace, polis, Trobo samt tekniska beroende på incident.	Löpande	Kulturskolechef	Prod chef
Biblioteken								
(Tjänstemottagare) Besökare								
Bristande tillgänglighetsanpassning nödutgångar	10	Att nödutgångarna uppfyller gällande krav eller att handlingsplan finns om så ej är fallet.	Översyn tillsammans med Trobo.	Trosa stadsbibliotek	Problemet gäller främst under Merispett och den nödutgång besökarna behöver använda i händelse av strömbrott. Den bedöms svår att använda för någon i rullstol/permobil utan assistans. Årendet rapporterat till Trobo för åtgärd.	Våren 2023, därefter kontinuerligt vid skyddsround.	Bibliotekschef	Prod chef
Kultur och förening								
Uppdraget								
Jourutryckningar till utthyrd lokaler pga låsta dörrar	12	Låssystem (ARX), rutiner för in- och utpassering	Felanmälan från hyresgäst, faktura på utryckning från Trobo. Kontakt med hyresgäst och kontaktcenter varje gång det inträffar.	Under 2023 har låsöppningar skett i både idrotts- och kulturlokaler	Varje faktura kontrolleras med kontaktcenter för att uttröna orsaken till låsöppningen. Om jouren har tillkallats pga hyresgästens eget slarv så debiteras hyresgästen för utryckningen. Om orsaken till låsöppningen beror på handhavandefel hos kontaktcenter så betalar kontaktcenter fakturan. Under 2023 har en samverkansgrupp med representanter från Trobo, kontaktcenter, fastighet och kultur & förening träffats för att komma fram till hur antalet låsöppningar kan minska. Arbetet fortsätter under 2024.	Vid rapport/faktura	Kultur- och föreningschef	Prodchef
Felaktig bidragsutbetalning eller fusk i underlag	9	Underlag till bidragsansökning	Kontrollera att det bifogade underlaget stämmer, t.ex. genom att fråga ledare i föreningen.		Inga incidenter under 2023	När misstanke uppstår	Kultur- och föreningschef	Prodchef
Badolyckor	10	Bryggor, badstegar, räddningsutrustning, informationstavlor	Fastighetsservice ronderar		Inga incidenter under 2023	1 gång/vecka under badsäsong	Kultur- och föreningschef	Prodchef
(Tjänstemottagare) Föreningar/medborgare								
Båtplats nyttjas av obehörig	9	Kommunala båtplatser	Rapport från båtägare, kontaktcenter. Misstänkta båtar läppas av fastighetsservice.		Inga incidenter under 2023	Vid rapport från båtägare eller kontaktcenter	Kultur- och föreningschef	Prodchef
Stöld/skadegörelse								
Skadegörelse/stöld lokaler/anläggningar	16	Gymnastikredskap, arenor, anläggningar, lokaler, utegym, m.m.	Avvikelse rapport/felanmälan från hyresgäst/stad, KGM besiktigar gymnastikredskap	Flera förekomster av skadegörelse i Multum, Skärlagsvallen, Lånestahallen, isrinken.	Info om skadegörelse rapporteras in via fastighetsservice, städ, Trobo eller hyresgäst. Om åtgärd krävs så beställs det via städ, fastighetsservice eller Trobo, eller av extern leverantör. Om det går att spåra aktören som ansvarar för att skadegörelse har begåtts så debiteras den för kostnader i samband med återställande. Incidenten rapporteras in till Embrace och polisanmäls. Information om vikten av att låsa alla yttre dörrar till idrottshallar har gått ut till både skolpersonal och föreningar. Trots det har det hänt att obehöriga har tagit sig in i t.ex. Multum, både under bokad tid och utanför.	Felanmälningar: löpande, KGM besiktigar 1 gång/år	Kultur- och föreningschef	Prodchef
Fritidsgårdarna								
Besökare								
Ungdomar som är påverkade av alkohol och/eller droger	8	All personal har kännedom om tecken och sympton vid droganvändning. Följa handlingsplanen.	Tät dialog och samverka med områdespolis och socialtjänst och fältare. Uppföljning på APT möten.	Alla incidenter	Vid ett par tillfällen hade vi ungdomar inne på fritidsgården som var påverkade av alkohol. Handlingsplanen följdes och åtgärder vidtogs.	Kontinuerligt	Fritidsgårdschef	Prod chef
Hot och våld, på och utanför fritidsgården	12	Följa handlingsplan och rutiner. Personalen är uppmärksam på ungdomar från närliggande kommuner är på besök och har kännedom om eventuella konflikter som finns mellan olika grupper.	Dela information på APT möten samt informera så fort något händer. Samverka med fältare, polis och skolan.		Inga incidenter under 2023.	Kontinuerligt	Fritidsgårdschef	Prod chef
Övrigt - Alla enheter								
Bisyslor	9	Inventoryering av bisyslor	Att alla chefer efter genomförda utvecklingssamtal har en uppdaterad inventeringslista på medarbetarnas eventuella bisyslor.	Vid varje utv samtal (finns med på underlaget)	OK	1 gång per år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Arbetsmiljö	12	Att riskanalyser genomförs och att eventuella handlingsplaner upprättas.	Enhetschef följer SAM	Varje enhet arbetar kontinuerligt med detta utifrån behov.	Tekniska har genomfört OSA under 2023 Nåltid genomförde i nov 2022, kommer göras i feb 2024 med nya ombud	1 gång per år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Rätt lön	12	Analyslista - Rätt lön till rätt person	Att alla chefer månatligen kollar sina analyslistor - (rätt lön till rätt person).	analyslistor via RD	OK	Månatlig	Chef enl. delegation	Prod.chef

Internkontrollplan
Uppföljning

Kultur och fritid

2023-01-01 --2023-12-31

Oegentligheter eller misskötsel i arbete*	12	Att kommunkoncernens riktlinjer mot mutor och oegentligheter har diskuterats årligen på varje enhets APT samt information om hur man anmäler oegentligheter eller misskötsel i arbetet.	Har diskuterats årligen på varje enhets APT		OK	1 gång per år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Uppföljning av privata utförare	8	Uppföljning av privata utförare enligt Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare i Trosa kommun *	Enligt förfrågningsunderlag		OK	Löpande	Chef enl. delegation	Prod.chef
Registerförteckning, enligt dataskyddsförordningen, komplett och korrekt	10		Genomgång minst en gång per år, görs i Draftit		Uppdatering ej fullständig . Ska göras under första halvåret 24.	1 ggr/år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Informationssäkerhet	15	Att styrande IT-dokument har diskuterats årligen på varje enhets APT.	APT		OK	1 ggr/år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Informationshantering	9	Informationshanteringsplanen är aktuell och känd inom organisationen	APT		Arbete pågår övergripande kring detta i samband med att vi går över till W365 samt Lex (ärendehanteringssystem) under 24	1 ggr/år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Personal slutar i kommunen	12	Kommunövergripande rutiner efterlevs när personal slutar.	Enhetschef vid anställnings avslut		OK	1 ggr/år	Chef enl. delegation	Prod.chef

5

Kultur, fritid, teknik och service

Kerstin Tibbling
Produktionschef
0156-523 24
kerstin.tibbling@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-13
Diarienummer
KFN/2024:5

Internkontrollplan 2024 för kultur- och fritidsnämnden

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner internkontrollplan 2024.

Ärendet

Enligt kommunallagen 6 kap § 7 ska nämnderna försäkra sig om att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Varje år ska en ny internkontrollplan arbetas fram och antas av nämnden. Internkontrollen avseende 2023 är genomförd. Framtagen plan bygger på genomförd riskanalys och på ett antal kommungemensamma obligatoriska kontrollmoment inom områdena.

Identifierade risker bedöms och poängsätts utifrån *sannolikheten* att de inträffar och vilka *konsekvenser* som uppstår om den inträffar.

Sannolikheten multiplicerat med *konsekvensen* ger ett *riskvärde*, i det fall riskvärdet uppgår till 8 eller mer tas risken med i kontrollplanen.

Kerstin Tibbling
Produktionschef

Bilaga

Internkontrollplan KFN 2024

Internkontrollplan

Nämnd/förvaltning:

Kultur och fritid

För tidsperiod:

2024-01-01 --2024-12-31

Kommunens Internkontrollreglemente och anvisningarna till detta, ligger till grund för denna plan. Resultaten av kontrollerna rapporteras löpande. Rapportering ska ske skriftligt, se reglementet. Rapportering ska göras till KFN, KS och revision 1 gång per år på genomförda kontroller och dess resultat.

Rutinnummer/rutin	Riskvärde (max 25)	Kontrollmoment (Vad?)	Metod (Hur?)	Uppföljning (När?)	Ansvarig (Vem?)	Rapport till
Kulturskolan						
Uppdraget						
Brist på eller ej tillgänglighetsanpassade lokaler	8	Systematiskt arbetsmiljöarbete: APT, skyddsron. Schemaläggning.	Arbeta mer med gruppundervisning, samverkan andra verksamheter, nyttja lokaler utanför kulturskolan	Löpande	Kulturskolechef	Prod chef
Tjänstemottagare (elever)						
Lång kötid	9	Statistikföring	Verksamhetsutveckling, färre enskild undervisning fler nybörjargrupper. Samarbete mellan medarbetare.	Löpande	Kulturskolechef	Prod chef
Stöld/ Skadegörelse						
Vandalisering	12	Rapportering vid inbrott, in och utvändig skadegörelse	Kontroll rapporterad skadegörelse	Löpande	Kulturskolechef	Prod chef
Personal						
Arbetstid	10	Att arbetstidsavtalet gällande tider och undervisning efterföljs	Nya rutiner och underlag för schema. Utbildning via chef, HR/Sveriges Lärare för ökad förståelse för läraravtal.Handledning och uppföljning mellan medarb och chef vid schemaläggning.	Löpande, särskilt inför ny termin.	Kulturskolechef	Prod chef
Biblioteken						
(Tjänstemottagare) Besökare						
Bristande tillgänglighetsanpassning nödutgångar	10	Att nödutgångarna uppfyller gällande krav eller att handlingsplan finns om så ej är fallet.	Översyn tillsammans med Trobo.	Skyddsron. våren 2024	Bibliotekschef	Prod chef
Kultur och förening						
Uppdraget						

Jourutryckningar till uthyrda lokaler pga låsta dörrar	12	Låssystem (ARX), rutiner för in- och utpassering	Felanmälan från hyresgäst, faktura på uttryckning från Trobo. Kontakt med hyresgäst och serviceenheten varje gång det inträffar.	Vid rapport/faktura	Kultur- och föreningschef	Prodchef
Felaktig bidragsutbetalning eller fusk i underlag	9	Underlag till bidragsansökning	Kontrollera att det bifogade underlaget stämmer, t.ex. genom att fråga ledare i föreningen.riktlinjer och rutiner	När misstanke uppstår	Kultur- och föreningschef	Prodchef
Badolyckor	10	Bryggor, badstegar, räddningsutrustning, informationstavlor	Fastighetsservice ronddar	1 gång/vecka under badsäsong	Kultur- och föreningschef	Prodchef
(Tjänstemottagare) Föreningar / medborgare						
Båtplats nyttjas av obehörig	9	Kommunala båtplatser	Rapport från båtägare, kontaktcenter. Misstänkta båtar lappas av fastighetsservice.	Vid rapport från båtägare eller kontaktcenter	Kultur- och föreningschef	Prodchef
Stöld/skadegörelse						
Skadegörelse/stöld lokaler/anläggningar	16	Gymnastikredskap, arenor, anläggningar, lokaler, utegym, m.m.	Avvikelse rapport/felanmälan från hyresgäster/städ, KGM besiktigar gymnastikredskap	Felanmälningar: löpande. KGM besiktigar 1 gång/år	Kultur- och föreningschef	Prodchef
Fritidsgårdarna						
Uppdraget						
Olyckor vid resor	15	Alkolås i alla bussar, säkerhetsbälten, handlingsplan vid olycka.	Dialog med bussbolaget. Ha en deltagarlista på IRL som personal kommer åt.	Innan varje resa vid bokningstillfället.	Fritidsgårdschef	Prod chef
Besökare						
Ungdomar som är påverkade av alkohol och/eller droger	8	All personal har kännedom om tecken och symptom vid droganvändning. Följ handlingsplanen.	Tät dialog och samverkan med områdespolis och socialtjänst och fältare. Uppföljning på APT möten.	Kontinuerligt	Fritidsgårdschef	Prod chef
Hot och våld, på och utanför fritidsgården	12	Följ handlingsplan och rutiner. Personalen är uppmärksam på ungdomar från närliggande kommuner är på besök och har kännedom om eventuella konflikter som finns mellan olika grupper.	Dela information på APT möten samt informera så fort något händer. Samverka med fältare, polis och skolan.	Kontinuerligt	Fritidsgårdschef	Prod chef
Övrigt - Alla enheter						
Stjärnpunkter						
Bisysslor	9	Inventering av bisysslor	Att alla chefer efter genomförda utvecklingssamtal har en uppdaterad inventeringslista på medarbetarnas eventuella bisysslor.	1 gång per år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Arbetsmiljö	12	Att riskanalyser genomförs och att eventuella handlingsplaner upprättas.	Enhetschef följer SAM	1 gång per år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Rätt lön	12	Analyslista - Rätt lön till rätt person	Att alla chefer månatligen kollar sina analyslistor - (rätt lön till rätt person).	Månatlig	Chef enl. delegation	Prod.chef

Oegentligheter eller misskötsel i arbete*	12	Att kommunkoncernens riktlinjer mot mutor och oegentligheter har diskuterats årligen på varje enhets APT samt information om hur man anmäler oegentligheter eller misskötsel i arbetet.	Har diskuterats årligen på varje enhets APT	1 gång per år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Uppföljning av privata utförare	8	Uppföljning av privata utförare enligt Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare i Trosa kommun *	Enligt förfrågningsunderlag	Löpande	Chef enl. delegation	Prod.chef
Registerförteckning, enligt dataskyddsförordningen, komplett och korrekt	10		Genomgång minst en gång per år, görs i Draftit	1 ggr/år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Informationssäkerhet	15	Systemsäkerhetsanalyser för de egna informationssystemen har genomförts med stöd av SKR:s KLASSA	EC med stöd av	1 ggr/år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Informationshantering	9	Informationshanteringsplanen är aktuell och känd inom organisationen	APT	1 ggr/år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Personal slutar i kommunen	12	Kommunövergripande rutiner efterlevs när personal slutar.	Enhetschef vid anställnings avslut	1 ggr/år	Chef enl. delegation	Prod.chef

6

Kultur, fritid, teknik och service

Kerstin Tibbling
Produktionschef
0156-52324
kerstin.tibbling@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-12
Diarienummer
KFN/2024:6

Miljöredovisning 2023

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner miljöredovisningen som del av uppföljningen utav Trosa kommuns miljöledningssystem för 2023.

Ärendet

Trosa kommun har ett miljöledningssystem som omfattar hela kommunkoncernen. Syftet med miljöledningssystemet är att alla kommunens verksamheter kontinuerligt ska arbeta för att negativ miljöpåverkan ska bli så liten som möjligt samt bidra med positiv miljöpåverkan. Miljöarbetet följs årligen upp och en sammanställning redovisas till kommunfullmäktige som underlag för kommande prioriteringar och beslut. Inför detta så tar varje förvaltning fram en miljöredovisning som anger hur man arbetat med miljöfrågorna under året.

Kerstin Tibbling
Produktionschef

Bilagor

Miljöredovisning 2023

Redovisning miljöledningssystem 2023

Kultur- och fritidsnämnden/Teknik- och servicenämnden

Kultur-, fritid-, teknik- och servicekontoret

Ordförande Teknik- och servicenämnden: John Carlsson (C)

Ordförande Kultur- och fritidsnämnden: Lena Isoz (M)

Produktionschef: Kerstin Tibbling

MILJÖPÅVERKAN

Ledningsgruppen för Kultur, fritid, teknik och service har i samverkan med kommunkollegiet identifierat de områden som sannolikt har störst miljöpåverkan inom verksamheterna utan inbördes rangordning. Arbetet har utgått från miljöområden:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Giftfri miljö
- Grundvatten av god kvalitet
- Biologisk mångfald
- Ingen övergödning

Följande områden har sannolikt störst miljöpåverkan (utan inbördes rangordning):

- Fastigheter uppvärmning
- Drift av fastigheter och anläggningar
- Maskinanvändning
- Måltider (ex. svinn, val av livsmedel, - CO₂, utsläpp, konstgödsel-användning, diversifierad odling)
- Transporter
- Markanvändning
- Inköp (ex. städ kem, material, byggnation, transporter)
- Omhändertagande av avfall
- Vattenproduktion och distribution
- Avloppsrening

Kopplat till detta ser vi att många av dessa områden är kopplade till kompetens och beteenden, vilket innebär att verksamheten behöver arbeta medvetet kring dialog, kommunikation och information kring frågorna för att kunna uppnå förändring.

MILJÖUTBILDNING

För att miljöhänsyn ska kunna genomsyra den kommunala verksamheten så är det viktigt att medarbetarna har grundläggande miljökunskaper. Andelen som gått miljöutbildningen 2023 är:

- 66 %

Utöver det har flera medarbetare genomfört utbildning i närtid tidigare år.

MILJÖINSATSER OCH AKTIVITETER

Energiförbrukning – uppvärmning och el

Installation av överordnade styrsystem från Schneider till ett s.k. EBO-system. Systemet innebär att verksamheten kan följa energiförbrukning och driftsstatus i realtid samt skapa rapporter för en effektiv uppföljning av energi och driftdata. Installationen löper på och beräknas vara färdigställd under 2024. Ett närmare samarbete med Schneider har utvecklats under 2023 tillsammans med Trobo.

Av total elförbrukning på 4 900 MWh är ca 260 MWh (ökning med 70 MWh jämfört med 2022) producerat via solceller. Dessa är placerade på Safiren, Skärlagskolan, Vårdcentralen, Skärgårdens förskola, Multum och Industrigatan.

I samband med utbyggnad av nya avdelning och renovering av befintliga Ängsgården i Trosa konverteras uppvärmning från el till fjärrvärme.

Måltider

Matsvinnsmätning

Under 2023 har vi jobbat vidare med målsättningen att minska matsvinnet till 2030 med 50 % från 2021 års nivå, vilket innebär ca 45 g svinn/portion.

Under 2023 har vi fokuserat mycket på att minska serveringssvinnet, under 2024 kommer vi att fortsätta med detta men även jobba med elevernas tallrikssvinn.

All måltidspersonal inom driftenheten har genomgått utbildning i hur matsvinn kan minskas. Vi har även investerat i nedkylningsskåp så nu kan de flesta kök kyla ner mat för att bättre ta vara på rester.

Total mängd svinn har dock ökat då vi har fler portioner i skolorna. Det rör sig om stora mängder, 22,4 ton matsvinn i skolorna. Med inköpspris på 35 kr/kg innebär det en kostnad på ca 785 000 kr.

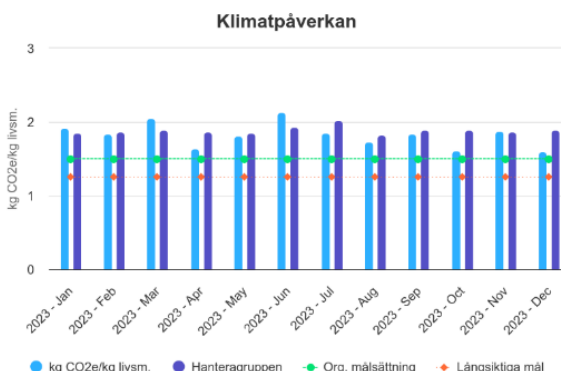
Vi mäter även mängd uppäten mat/g/port i skolan och den siffran hamnade på 304 g/port för 2023. Det är en rejäl ökning (+29 g/port) från föregående år vilket innebär att en större andel av maten som serveras faktiskt äts upp.

Inom äldreomsorgen gjordes en mätning under en vecka i december då boendena mätte sitt serveringssvinn och tallrikssvinn. Verksamheten går vidare med att utveckla det arbetet.

Under 2023 minskade klimatpåverkan från måltiderna från 2,1 kg CO₂e/kg till 1,8 kg CO₂e/kg. Framför allt beror det på att vi har jobbat med att konvertera 50 % av färsen i våra recept till vegetarisk färs.

I diagrammet nedan ser man hur Trosa (ljusblå stapel) ligger till i förhållande till resten av Hanteragruppen (merparten av Sveriges kommuner). Nu ligger vi mer i linje med resten av Sverige och under hösten 2023 har

utsläppen varit lägre än genomsnittet.

Maskiner och transporter

Fordonssamordnare som arbetar övergripande med kommunens alla bilar ger goda möjligheter till en mer effektiv användning av fordon. Fordonsparken består av totalt 50 bilar som till största delen kan drivas på de förnybara bränslena HVO100 eller etanol. Det finns dessutom några eldrivna fordon och 1 bilsbil.

Fastighetsservice har under hösten säkerställt att samtliga traktorer kan tankas med HVO samt att gräsklippare och trimmers kan tankas med miljöbensin akrylat. På ett par fotbollsplaner används robotklippare vilket minskar avgaser och buller i närområdet.

Verksamheter uppmuntras att gå, cykla, använda offentliga färdmedel och samåka i stället för att ta bilen när så är möjligt.

Under pandemin har beteenden förändrats och en del av dem består. Möten sker både fysiskt och digitalt, färre möten med långa transporter sker över lag.

Inköp

Inköp av varor och tjänster och de krav som ställs i upphandlingar är en viktig del i att styra mot rätt val för det specifika tillfället. Miljökraven är en del i det underlaget.

Inom Lokalvården jobbar man sedan flera år med Z-vatten vilket är ett Svanen märkt joniserat alkaliskt vatten.

Avfall och återvinning

Kommunfullmäktigt antog den 3 maj ny Renhållningsordning vilket ger ett långsiktigt stöd i att minska avfall samt utveckla avfallshanteringen framöver.

Verksamheten har inlett processen med en plan för att införa fastighetsnära insamling av förpackningsmaterial till 2027 enligt ny lagstiftning vilket bör ge goda effekter i andel sorterat avfall.

Återvinningscentralen på Korslöt arbetar med att vägleda medborgarna att sortera sitt avfall på rätt sätt. Besökare ger mycket goda betyg på verksamheten där mer än **98** % är mycket nöjda eller nöjda med hjälpen och bemötandet. Verksamheten tar även emot skänkta saker som säljs för en billig peng på kommunens Återvinningsbutik samt på anläggningen (möbler och cyklar) vilket bidrar till cirkulär ekonomi.

Vatten och avlopp

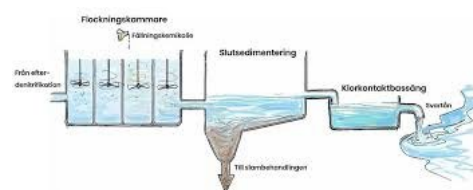
Verksamheten arbetar aktivt med ett flertal processer för en långsiktigt hållbar vatten- och avloppshantering och de närmaste åren kommer många investeringsprojekt kopplat till det pågå. VA plan / Vattentjänstplan är framtagna och beslutad i Kommunfullmäktige nov 2023, vilket ger en god vägledning för en hållbar hantering av VA framöver. MKB (miljökonsekvensbedömning) genomfördes och bedömningen blev att planen har positiv miljöpåverkan.

Vattenproduktion

Utredning av vattenskyddsområden har pågått under året och verksamheten räknar med att bli klara med beslutsunderlag under 2024.

Verksamheten ser positiv trend på det som kallas ospecificerad förbrukning. Den ospecificerade förbrukningen har gått ned från 29% 2021 till 17% 2023. Även produktionen har gått ner från 1046 tm³ 2021 till 922 tm³ 2023. Avgiftskollektivet är mer återhållsamma med förbrukning och vi har färre vattenläckor. Installationen av digitala vattenmätare bidrar till bättre underlag.

Avloppsrening

Projekt Överföringsledning till SYVAB pågår enligt plan där målbilden är att kunna koppla på 2027. Verksamheten har samarbetsavtal med Telge nät avseende sträckan mellan Hölö och Pilkrog och den delen av projektet har startat under hösten. När det gäller delen mellan Vagnhärad och Hölö pågår projektering och markförhandlingar. Verksamheten räknar med produktionsstart hösten 2024 och klart senare del av 2026. Projektet kommer också att innehålla de nödvändiga åtgärder som krävs för att anpassa flöden och pumpkapacitet för de nya förutsättningarna.

Verksamheten fortsätter att driva projektet "Ovidkommande vatten" vilket också är en viktig del inför anslutning till SYVAB.

Deltog i informationskampanjer kring vatten och avlopp som genomförs nationellt tex "Hållbar vattenanvändning", biltvättarhelg, världstoilettdagen m.fl.

Övrigt

Under året invigdes projektet fria vandringshinder i Trosaån. Projektet har inneburit att man tagit bort tre dammar i Trosaån. Detta gynnar alla de fiskarter som utnyttjar vattensystemet, och då inte minst rödlistade arter som vimma, lake och ål. En mycket positiv miljöåtgärd där antalet fiskar som kunnat ta sig uppströms ökat markant.

Kråmö: åtgärder för att sköta naturreservatet, som t.ex. slåtter på ängen, skräpplockning och skötsel av leder.

Biblioteken bidrar aktivt genom boktips och informationsmaterial kopplat till hållbarhetsaktiviteter inom kommunen såsom Odlavardagsmaten, Hållbarhetsdagen 16 sep samt vid flera andra tillfällen kopplat till hållbarhet och hälsa. Man genomförde även föreläsningar kring hållbarhet samt visade en utställning om Östersjön av skolelever, arrangerad av Rotary. Samråd av Energi- och klimatplanen genomfördes på biblioteken i samverkan med kommunekolog.

Fritidsgårdarna väljer bort enportionsförpackade livsmedel samt använder i högre grad cyklar som färdmedel under sommaren.

MILJÖMÅL OCH NYCKELTAL

Mål 5 TSN

Energiförbrukningen i kommunens fastigheter ska minska

Målet är uppfyllt

Elförbrukningen i fastigheterna (kWh/ kvm) har minskat från 79 kWh/kvm, 2021 till 65,3 kWh/kvm, 2023. Samma trend ser vi när det gäller gata, där elförbrukning gått från 1,36 kWh/ kvm, 2021 till 1,29 kWh/kvm, 2023.

Mål 6 TSN

Måltider i Trosa kommun är hållbara

Målet är ej uppfyllt.

Inköp av ekologiskt ska vara över 60 %

Största delen av personalen inom Måltid har under hösten 2023 genomgått en utbildning om ekologisk mat och klimatsmarta måltider. Det var en uppskattad dag med både teori och praktik.

2023 landar vi i snitt på 57 % ekologiska livsmedelsinköp mätt i kr, mätt i volym landade vi på 59 %. Detta är en minskning från föregående år vilket beror på prisökningar på livsmedel och brist på ekologiska produkter hos leverantör.

Målet är ej uppfyllt

Av livsmedelsinköpen ska 55 % vara av svenskt ursprung

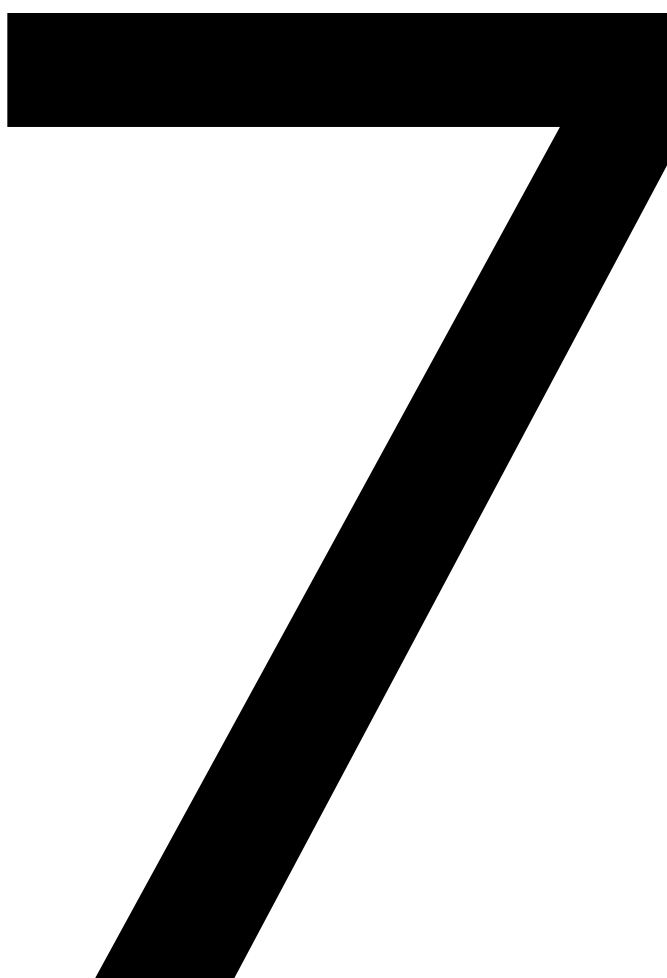
2023 var 48 % av varorna verksamheten köpte producerade med svenska råvaror. Vi jobbar på att se över vilka ytterligare varor som skulle kunna vara svenska och försöker konvertera till dessa.

Andelen lokalproducerat (inköp från Rheum och Bergs gård landade på 3,8 %, en ökning med 0,8 %-enheter. Vi har utökat med yoghurt från Rheum och köper även fler sorters grönsaker än tidigare. Vi har även testat att köpa in sörmländska äpplen.

Målet är ej uppfyllt

Det kommer vara svårt att uppfylla de höga målen gällande eko/svenskt framöver kopplat till att livsmedelspriserna gått upp med 25 % senaste åren och verksamheten arbetar för en ekonomi i balans.

Uppföljning – Efterlevnad av dataskyddsförordningen 2023

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av rapporten *Uppföljning – Efterlevnad av dataskyddsförordningen i Trosa kommun 2023*.

Ärendet

Uppföljning av tillsynen har genomförts som en del av det arbete dataskyddsbuden enligt dataskyddsförordningen ska utföra för de personuppgiftsansvariga (som i Trosa kommun är kommunstyrelsen, nämnderna och bolagsstyrelserna). Uppföljningen har skett under 2023 genom dialog med dataskyddssambassadörerna, genomgång av anmälda personuppgiftsincidenter och en fortsatt analys av dataskyddsbudens tidigare förslag till personuppgiftsansvariga om central styrning av autentisering och auktorisering.

Under 2024 föreslås de personuppgiftsansvariga bland annat att fortsätta arbetet med:

- Att öka den generella medvetenheten och kunskapen hos personuppgiftsansvariga genom ytterligare informationsinsatser.
- Öka kunskapen om Informationssäkerhet generellt i kommunen.
- Tydliggöra ytterligare vad en personuppgiftsincident kan vara.

Under 2024 föreslår dataskyddsbudet att följande punkter lyfts:

- Arbeta enligt uppsatt Årshjul och struktur.
- Skapa löpande rapporter till ledning och enhetschefer.
- Mer tid eskaleras till dataskyddssamordnare för strukturerat GDPR arbete.
- Tillgodogöra sig mer kunskap om informationssäkerhet.

Tina Forstén-Kärrström
Dataskyddsbud

Uppföljning – efterlevnad av dataskyddsförordningen i Trosa kommun 2023

Innehållsförteckning

Sammanfattning 2023.....	2
Årsplan, Strukturerat GDPR arbete.....	3
Incidenter.....	5
Jämförelsematris för fokusområden.....	7
Tillsyn och rapport 2023.....	8
Metod och avgränsningar.....	9
GDPR organisation 2024.....	10
Förslag till utveckling och förbättring under 2024.....	13
Arbete sedan föregående rapport.....	14
Nyheter inom GDPR området.....	15
Svenskarna och Internet.....	15
NIS 2 direktivet.....	15
Trosa Kommun – arbete och förslag för ökad säkerhet.....	17
Säker mejl.....	17
Nytt ärendehanteringssystem.....	19
Reflektioner sedan föregående rapport.....	20
Informationssäkerhet.....	20
Microsoft 365.....	22
Säkerhet i Microsoft 365.....	23
Sammanfattning dataskydd och informationssäkerhet.....	22

Sammanfattning 2023

Revision av vårt digitaliseringsarbete kopplat mot dataskydd och informationssäkerhet genomfördes av Trosa Kommuns revisorer under hösten 2023 utan anmärkning.

Uppföljning av föregående årsmål att säkerställa att risk- och konsekvensanalyser finns upprättade där det krävs har genomförts som en del av det arbete dataskyddsombuden enligt dataskyddsförordningen ska utföra för de personuppgiftsansvariga (som i Trosa kommun är nämnderna och bolagsstyrelserna). Uppföljningen har skett under 2023 genom dialog med dataskyddsambassadörerna samt genomgång och avstämning av systemet KLASSA där allt registreras.

Uppgradering och genomgång av våra behandlingar/processer som registreras i systemet DraftIT för att säkerställa att alla processer håller standarden för GDPR art. 6 har genomförts och godkänts av Vismas jurister.

Vid årets uppföljning har fokus varit att säkerställa struktur och ordning kring vårt GDPR arbete. Detta har bl a inneburit internutbildning där dataskyddsombud genomfört seminarier internt i Trosa Kommun om hur vi ska jobba med GDPR generellt, genomgång av e-tjänst och stödsystem kopplat till GDPR-arbetet samt återigen skapa kunskap om lagar och regler som vi som kommun måste följa.

Nätverk av regionens kommuner har skapats där dataskyddssamordnare inom respektive enhet träffas, diskuterar, utbyter erfarenheter och har löpande möten, t ex grupper för Samhällsbyggnadsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Teknik- och servicenämnden, Humanistiska nämnden samt Vård- och omsorgsnämnden.

Vi har deltagit i regionsomfattade seminarier där fokus har varit informationssäkerhet, hur vi ska agera vid cyberattacker samt lagändringar både nationellt och internationellt.

Årsplan 2024 Strukturerat GDPR arbete

För att dataskydd ska prioriteras i hela organisationen och att vi får ett arbetssätt som är mer proaktivt än reaktivt och att det byggs in i den dagliga agendan har vi skapat ett årshjul för de aktiviteter vi behöver göra under ett år.

Det är också för att skapa en ordning och kunna lämna löpande rapporter till respektive enhet och ledningen om de utmaningar och arbete som ständigt pågår inom området GDPR och informationssäkerhet.

Datum	Aktivitet	Målgrupp	Syfte
Januari	*Säkerställa Årsplanen *Första månadmötet med DSS gruppen	Dataskyddssamordnare DSO	Att sparka igång årets arbete med GDPR Säkerställa arbetschema och fördelning.
Februari	*Månadsmöte DSS gruppen *Arbete med uppföljning efterlevnad av dataskyddsförordningen. *Genomgång av risk- och konsekvensanalyser	Dataskyddssamordnare Enhetschefer DSO	Säkerställa att vi har allt på plats samt samt att innehållet är uppdaterat och rätt.
Mars	*Presentation av rapport till nämnderna *Utbildning NIS2 *Månadsmöte DSS *Ledningens genomgång	Ledningsgruppen Dataskyddssamordnare Nämnderna DSO	Tillsynerna kommer att intensifieras, säkerställa att vi har uppdaterat oss på nya NIS direktivet.
April	*Utbildning i GDPR samtliga enheter *Workshop DSS halvdag	Dataskyddssamordnare DSO Samtlig medarbetare på APT	Öka kompetensen hos hela kommunen samt öka intresset för GDPR.
Maj	*Utbildningar KLASSA och DraftIT * Genomgång av styrande dokument	DSO Dataskyddssamordnare Ledningsgruppen	Öka kompetensen hos DSS. Säkerställa att våra styrdokument är uppdaterade och efterföljs.
Juni	*Underhåll av systemet KLASSA *Månadsmöte DSS	Dataskyddsombud Dataskyddssamordnare	Rensa och uppdatera i vårt system Klassa
Juli	Paus, endast uppföljning av incidenter		
Augusti	*Arbete med GDPR dagen *Månadsmöte DSS * Gå igenom alla behandlingar/uppdatera	DSO samt DSS	Ta fram underlag för vår del till GDPR dagen. Uppdatera och rensa i DraftIT.
September	*GDPR dagen på Hedenlunda	DSO samt DSS	Nätverka med andra kommuner mellan-sverige och öka vår kompetens.
Oktober	*Workshop DSS	DSO samt DSS	Jobba med riktiga "case" och lära av varandra.
November	*Revision Dataskydds förordningen *Månadsmöte DSS	DSO samt IT Dataskyddssamordnare	Säkerställa att vi gör vårt arbete på ett tillfredsställande sätt enligt lag
December	Inventering av utbildningsbehov Genomgång av nya lagar Månadsmöte DSS	DSO Dataskyddssamordnare IT, Inköp Vidare till enheterna	Säkerställa vår övergripande kompetens samt planera för nästkommande års utbildningar

Incidenter

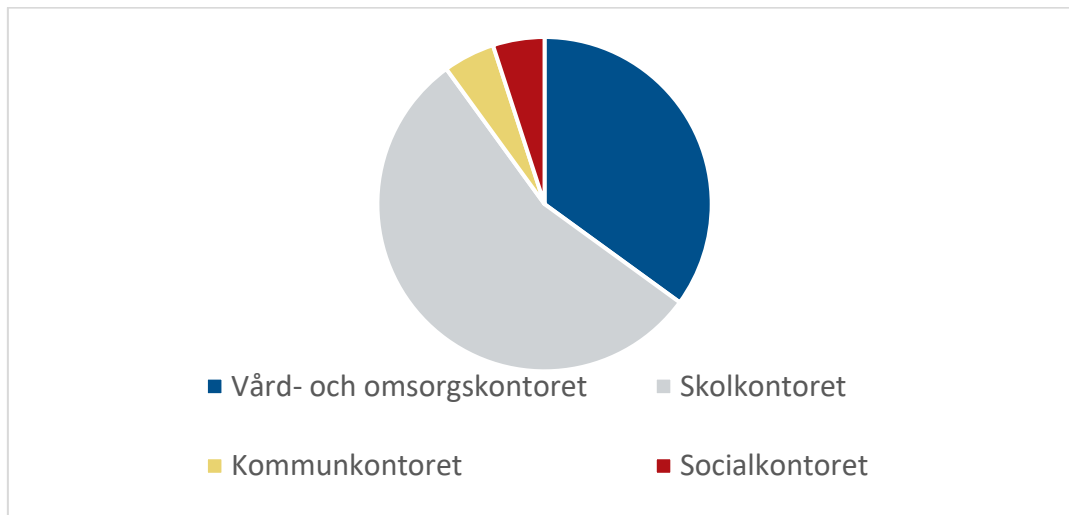
Incidenter inkommit under 2023

Dataskyddsförordningen

En personuppgiftsincident är enligt dataskyddsförordningens artikel 33 en säkerhetsincident som kan innebära risker för människors friheter och rättigheter. En incident ska anmälas till IMY utan onödigt dröjsmål senast 72 timmar efter att den personuppgiftsansvarige fått vetskap om den. Anmälan behöver inte göras till IMY om det är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför risk för personers rättigheter och friheter.

Den personuppgiftsansvarige ska tillse att det finns rutiner för rapportering av incidenter, att det finns kunskap om incidenthantering i organisationen och att incidenterna och åtgärder efteråt dokumenteras.

Under 2023 har dataskyddsombuden tagit emot 20 interna anmälningar av personuppgiftsincidenter varav 4 stycken har anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Drygt hälften av de internt inrapporterade personuppgiftsincidenterna utgörs av obehörigt röjande via e-post, brev eller sms, övrig är ofrivillig exponering av personuppgifter i form av synlig information i papperskorgar och skrivare.

Kontor	Antal Incidenter
Vård & Omsorgskontoret	7
Skolkontoret	11
Kommunkontoret	1
Socialkontoret	1

Hur många och vad?

- Vård och Omsorg har inkommit med totalt 7 incidenter i år.
 - De senaste incidenterna bestod av att personal har skickat känsliga uppgifter emellan sig på sms.
 - Personuppgifter krävdes per mejl av regionen vid en kallelse till regionträff.
- Skolkontoret har flest incidenter med 11 st.
 - Det mest förekommande varit mejl som gått ut med synliga mejluppgifter istället för hemlig kopior.
 - De två sistkommande är att **bokautvecklingssamtal.se** har används vilket det inte får göras.
 - samt att mycket känsliga personuppgifter har mejlats till fel adress, den senaste är anmäld till IMY.
- Incident med Artwise telefonisystem vid överföring från Outlook, 1 st
- Incident med Microsoft 365, 1 st
- Incident Socialkontoret felaktig utskrift av behandlingsplan, 1 st

Det blev 4 anmälningar totalt till IMY under år 2023

Samtliga dessa avser skolan och handlar om att man skickat ut information till fel mottagare bland annat information om person med dold identitet samt varit oförsiktig vid grupputskick. Incidenterna som skett på vård- och omsorgskontoret har inte haft karaktären "allvarliga" under 2023. Vård- och omsorgskontoret har blivit bättre under 2023 med hantering av personuppgifter över lag.

År	Interna anmälningar (inkl. de som anmälts till IMY)	Anmälda till IMY
2023	20	4
2022	22	6
2021	28	12
2020	27	9

Jämförelsematris för fokusområden

Nedan finns en sammanställning i tabellform per personuppgiftsansvarig nämnd/bolagsstyrelse och fokusområde. Grönt betyder att dataskyddsombuden bedömer att den personuppgiftsansvariga uppnår lagens krav utifrån fokusområdet och det underlag som använts för att ta fram rapporten. Gult betyder att den personuppgiftsansvarige uppfyller lagens krav men behöver fortsätta utveckla fokusområdet och att vissa delar saknas för att kunna fastslå ett systematiskt arbetssätt. De vita fälten används för att det är en svårbedömd personuppgiftsansvarig då det inte finns någon direkt verksamhet med personal att koppla till. I rapporten för 2023 presenterar vi två fokusområden i tabellen.

Den enda förändringen sedan föregående år är att Kultur- och fritidsnämnden och Teknik- och servicenämnden har fått en bra struktur på sitt GDPR arbete och både kunskap och vilja har höjts markant mycket på grund av den dataskyddssamordnare som tillsattes under 2023.

Fokusområde 2021	KS *	HN* BoU	HN* Ifo	VON *	KFN *	TSN *	SBN *	MN *	VXL *	ÖF *	REV *	VN *	Trobo	Trofi
Personuppgiftsincidenter														
Konsekvensbedömningar														

Fokusområde 2022	KS *	HN* BoU	HN* Ifo	VON *	KFN *	TSN *	SBN *	MN *	VXL *	ÖF *	REV *	VN *	Trobo	Trofi
Personuppgiftsincidenter														
Konsekvensbedömningar														

Fokusområde 2023	KS *	HN* BoU	HN* Ifo	VON *	KFN *	TSN *	SBN *	MN *	VXL *	ÖF *	REV *	VN *	Trobo	Trofi
Personuppgiftsincidenter														
Konsekvensbedömningar														

- *KS Kommunstyrelsen
- *HN BoU Humanistiska nämnden Barnomsorg och utbildning
- *HN Ifo Humanistiska nämnden Individ och familjeomsorg
- *VON Vård- och omsorgsnämnden
- *KFN Kultur- och fritidsnämnden
- *TSN Teknik- och servicenämnden
- *SBN Samhällsbyggnadsnämnden
- *MN Miljönämnden
- *VXL Växelnämnden
- *ÖF Överförmyndaren
- *REV Revision
- *VN Valnämnden

Tillsyn och rapport 2023

Enligt dataskyddsförordningen artikel 39p.1b ska dataskyddsombudet övervaka efterlevnaden av dataskyddsförordningen och den personuppgiftsansvariges strategi för skydd av personuppgifter, inbegripet ansvarstilldelning, information till, och utbildning av personal som deltar i behandling och tillhörande granskning.

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) menar att den uppgiften bland annat innebär att dataskyddsombudet:

- Samlar information om hur personuppgifter behandlas i organisationen
- Analyserar och kontrollerar om personalen följer bestämmelser
- Utfärdar rekommendationer till den personuppgiftsansvarige

2023 är femte året Trosa kommuns dataskyddsombud utför en tillsyn eller uppföljning av tillsyn med rapport till de personuppgiftsansvariga. Dataskyddsombudet planerar att årligen kontrollera efterlevnaden av dataskyddsförordningen och återkomma till de personuppgiftsansvariga med en rapport.

Tillsynen syftar till att ge de personuppgiftsansvariga nämnderna och styrelserna en bild av hur arbetet fortlöpt under året och peka på vilka utvecklingsområden som finns för att ge en aktuell lägesbild. Slutligen ska rapporten även ge konkreta förslag på åtgärder som kan hjälpa den personuppgiftsansvarige att skapa en plan för det fortsatta arbetet.

Rapportering

I början av 2024 har alla dataskyddsambassadörer fått en sammanställning av de personuppgiftsincidenter som hör till deras personuppgiftsansvarige, som anmälts internt under 2023. Av de incidenter som IMY har hanterat hitintills har alla avslutats utan vidare åtgärd. Det finns dock alltid en möjlighet för IMY att i ett senare skede återuppta ärendet och starta en tillsyn.

Dataskyddsombudets reflektioner

Ett sätt att minska risken för återkommande incidenter av samma karaktär är att prata om dem och på så sätt öka medvetenheten och förbättra rutiner. Utbildningsmaterialet som togs fram under 2022 som heter "Vad är en incident" har uppdaterats under 2023, materialet ska klargöra vad en incident kan vara, exempel på dessa och hur man ska hantera dem.

Metod och avgränsningar

Tillsynen 2023 har genomförts genom dialog kring genomgång av anmälda personuppgiftsincidenter, kartläggning av konsekvensanalyser och PUB avtal.

Tillsynen omfattar alla personuppgiftsansvariga inom kommunen utifrån valda fokusområden. Fokusområden är hämtade ur lokalt kopplade projekt, områden som IMY nämner i sin plan för tillsyn, konstaterade brister vid föregående tillsyn samt domar eller andra beslut från tillsynsmyndigheter som påverkat förutsättningarna för behandling av personuppgifter.

De personuppgiftsansvariga som rapporten omfattar är kommunstyrelsen, humanistiska nämnden, vård- och omsorgsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, teknik- och servicenämnden, samhällsbyggnadsnämnden, miljönämnden, gemensamma växelrådet, överförmyndaren, revision och valnämnd samt styrelserna för Trobo och Trofi.

Fokusområden

Valet av fokusområden för tillsynen 2023 är:

- Arbete i molnbaserade system
- Uppdatering i DraftIT
- Personuppgiftsincidenter
- Konsekvensbedömningar och riskanalyser
- Behov av utbildning ute på enheterna

Frågor

Tre frågor har diskuterats;

1. Har ni säkerställt rutiner för löpande utbildning av nyanställda?
2. Har ni identifierat var det behöver göras några risk- och konsekvensanalyser
3. Hur följs anmälda personuppgiftsincidenter upp i er verksamhet, rutin för åtgärder?

Genomgång av samtliga interna anmälningar av personuppgiftsincidenter har genomförts.

GDPR Organisationen 2024

Under senare delen av 2023 har 3 st dataskyddssamordnare slutat i kommunen vilket innebär att vi behöver rekrytera in 3 stycken per omgående. Vi skulle även behöva tillsätta en dataskyddssamordnare från personalenheten.

- 2 st till Skolkontoret.
- 1 st till Kommunkontoret/kommunikationsenheten.
- 1 st till Kommunkontoret/personalenheten.

Föreslagen arbetsfördelning Dataskyddsorganisation Trosa Kommun enligt IMY:s rekommendationer

Dataskyddsombud

- Leder dataskyddsarbetet övergripande för kommunen.
- Ser till att dataskyddsorganisationen fungerar.
- Genomför regelbundna möten med GDPR samordnare
- Fungerar som råd och stöd.
- Har fördjupade kunskaper inom dataskydd och GDPR.

Dataskyddssamordnare

- Leder dataskyddsarbetet på enheterna.
- Initierar utbildningar och workshops.
- Ser till att behandlingar av personuppgifter finns registrerade i registerförteckningen.
- Ser till att alla personuppgiftsavtal är undertecknade.
- Hanterar begäran om registerutdrag, rättelse, radering, invändning, begränsning och dataportabilitet.
- Utreder personuppgiftsincidenter i samråd med Dataskyddsombud.

Principer som ska genomsyra all personuppgiftsbehandling

- Laglighet, korrekthet och öppenhet (art. 5.1a)
- Ändamålsbegränsning (art. 5.1b)
- Uppgiftsminimering (art. 5.1c)
- Riktighet (art. 5.1d)
- Lagringsminimering (art: 5.1e)
- Integritet och konfidentialitet (art:5.1f)
- Ansvarsskyldighet

Roller och organisation

Personuppgiftsansvarig: Respektive Nämnd, Kommunstyrelsen och respektive styrelser i de kommunala bolagen i Trosa kommun.

Dataskyddsombud: Tina Forstén-Kärrström, Trosa kommun

Dataskyddssamordnare:

Humanistiska nämnden	3 st
Vård- och omsorgsnämnden	1 st
TROBO AB	1 st
TROFI AB	1 st
Samhällsbyggnadsnämnden }	
Miljönämnden }	1 st
Teknik och Servicenämnden }	
Kultur och Fritidsnämnden }	1 st
Kommunstyrelsen	2 st

Reflektion från GDPR ambassadörerna/dataskyddssamordnarna

Svårt att bedriva strukturerat GDPR då de verksamhetsnära arbetsuppgifterna är många och måste prioriteras.

Förslag från Dataskyddsombud

Ledningen behöver säkerställa att förutsättningar för att mer tid frigörs för dataskyddssamordnarna att skapa ett mer strukturerat och kontinuerligt arbete på enheterna enligt den process- och arbetssätt som rekommenderas av Integritetsmyndigheten IMY.

- Dataskyddssamordnarens arbetsuppgifter bör bestå av att bevaka, informera, utbilda och verkställa centrala beslut som tagits och samordna arbetet med detta på respektive enhet.
- Dataskyddsombudets roll är att vara revisor och stöd för dataskyddsarbetet.

Vårt Regionala samarbete inom dataskyddsarbete

Vi har idag fått igång ett givande samarbete och nätverk kring dataskyddsfrågor och informationssäkerhet i regionen där representanter från Södermanland, Västmanland samt Östergötland ingår.

Exempel på arbete i detta nätverk är:

- Regelbundna möten för Dataskyddsombud
- Regelbundna möten/workshops för dataskyddssamordnare fördelat per nämnd
- Regelbundna utbildningsseminarier
- Samarbeten kring konsekvensanalyser och andra dokument
- Råd och stöttande arbete

VÄSTERÅS STAD

Vingåkers
kommunSTRÄNGNÄS
KOMMUN

NORRKÖPING

FINSPÅNG

Oxelösund

Katrineholm

ENKÖPINGS
KOMMUN

Österåker

Förslag till utveckling under 2024

- Fortsätta öka den generella medvetenheten och kunskapen hos personuppgiftsansvariga genom ytterligare informationsinsatser.
- Ta fram en ny övergripande plan för hur Trosa kommun ska arbeta med dataskydd och GDPR samt arbetsprocess och arbetsfördelning mellan Dataskyddssamordnare och Dataskyddsombud.
- Skapa mer tid och förutsättningar att arbeta med dataskydd och GDPR för samordnarna. Som det ser ut idag prioriteras detta inte i den utsträckning som behövs pga hög arbetsbelastning.
- Säkerställa processen för inköp av system och tjänster med konsekvensanalyser, pubavtal och informationshanteringsplaner innan inköpet görs speciellt viktigt när inköpen görs utan våra upphandlares hjälp, dvs tillgången av avtalskompetens kring bl a personuppgiftsbiträdesavtal, samt teckna personuppgiftsbiträdesavtal som eventuellt saknas.

Ta fram utbildning och skapa kunskap kring informationssäkerhet generellt för att kunna hantera olika typer av säkerhetsincidenter, detta är ett vidare begrepp som utpekade personer på respektive enhet bör ha kunskap om och utbildas i, det kan vara informationssäkerhet, fysisk säkerhet, IT säkerhet etc. Arbeta strukturerat med GDPR och dataskyddsförordningen.

Arbete sedan föregående rapport

Efter revisionen för 2022 har arbetet fortgått med att utveckla och förbättra kommunens arbete med personuppgiftsfrågor:

Arbete som genomförts under 2023

- Klassning av kommunens system fortsätter kontinuerligt. Nu i version KLASSA 4.0
- Flera risk- och konsekvensanalyser har genomförts
- Flera kontor arbetar med de interna anmälningarna av personuppgiftsincidenter för att visa på konkreta exempel och lära organisationen av tidigare händelser. Informationen tas upp på t.ex. arbetsplatsträffar (APT).
- Alla system har nu förvaltningsplaner med tydliga systemägare
- Beslutssystemet Hypergene är implementerat och används nästan fullt ut
- Mobilt e-SITHS är nu installerat och i testfas.
- Utbildningsinsatser är genomförda på samtliga förvaltningar
- Nytt säkert ärendehanteringssystem LEX är installerat för hela kommunen att använda.

Förslag till förbättring under 2024:

- Fortsätta öka den generella medvetenheten och kunskapen hos personuppgiftsansvariga genom ytterligare informationsinsatser.
- Skapa mer tid och förutsättningar att arbeta med dataskydd och GDPR för ambassadörerna/samordnarna. Som det ser ut idag prioriteras detta inte i den utsträckning som behövs på grund av hög arbetsbelastning.
- Fortsätta att informera om vad en GDPR incident kan vara.
- Ta fram utbildning samt kommunikationsplan för att skapa kunskap kring informationssäkerhet och GDPR generellt för att kunna hantera olika typer av säkerhetsincidenter, detta är ett vidare begrepp som utpekade personer på respektive enhet bör ha kunskap om och utbildas i, det kan vara informationssäkerhet, fysisk säkerhet, IT säkerhet etc.

Nyheter inom GDPR området

Svenskarna och internet

– 2023 års rapport publicerad

Årets upplaga av rapporten "Svenskarna och internet" publicerades nyligen. Det är Internetstiftelsen som står bakom rapporten och som årligen genomför en studie av svenska folkets internetvanor och attityder gentemot en mängd olika frågor kopplat till internet, digitalisering och data. Studien tar upp ett brett spektrum av teman, men vi noterar särskilt att det finns ett kapitel som heter "Attityder till personliga data och övervakning på nätet".

Bland annat framgår följande av rapporten:

Drygt hälften av de tillfrågade personerna känner sig kränkta av insamling av personliga data på nätet.

Merparten vill inte ha anpassad reklam utifrån den personliga data som deras internetanvändning genererar.

Drygt hälften, i synnerhet unga personer, anser inte att det är ok att en arbetsgivare tittar på deras publika internetinformation och sociala medier inför en anställning.

Merparten är positiva till kameraövervakning med ansiktsgenkänning på offentlig plats för brottsbekämpande syften, och nästan alla tycker att polisen vid brottsmisstanke ska ha rätt att ta del av privata konversationer på nätet.

Unga män verkar vara mer måna om sin integritet på nätet än andra grupper. Den gruppens attityder till personliga data på nätet skiljer sig i flera frågor från befolkningen i stort.

Rapporten "Svenskarna och internet 2023" i sin helhet, och även sammanfattningar av olika slag, finns att ta del av på webbplatsen www.svenskarnaochinternet.se

NIS2

NIS2 står för "Network and Information Systems Directive 2" och är en uppdatering av det tidigare NIS-direktivet. Syftet med NIS2 är att säkerställa en hög nivå av informationssäkerhet i hela EU genom att stärka skyddet av samhällsviktiga tjänster som en följd av den ökade digitaliseringen och hotbilden av cyberhot. NIS2 inkluderar bland annat energiförsörjning, finansiella tjänster, sjukvård och transport.

Från och med den 16 januari 2023 har EU:s medlemsländer 21 månader på sig att integrera NIS2 i sin nationella lagstiftning. De nya reglerna ska gälla från den 18 oktober 2024 i samband med att det tidigare NIS-direktivet upphör att gälla.

Vilka organisationer omfattas av NIS2?

NIS2 omfattar alla organisationer som är involverade i samhällsviktiga tjänster, oavsett om de är offentliga eller privata. Det inkluderar allt från stora energibolag och banker till mindre sjukhus och transportföretag. För att avgöra om en organisation omfattas av NIS2 behöver man bedöma verksamhetens betydelse för samhällets funktioner.

Vilka krav ställer NIS2 på organisationerna?

NIS2 ställer höga krav på organisationer som omfattas av direktivet. De måste bland annat vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en hög nivå av informationssäkerhet. De måste också rapportera allvarliga incidenter till myndigheterna och samarbeta med andra organisationer för att hantera incidenter som påverkar samhällsviktiga tjänster.

NIS2 innebär även skärpta tillsynsåtgärder och företag som inte följer standarderna riskerar betydande böter. Styrande organ kan även hållas personligt ansvariga om inte lagstiftningen efterlevs.

NIS2 nya krav inkluderar bland annat:

- Strängare krav på leverantörer och säkerhet i leveranskedjan;
- Utökade krav på rapportering av incidenter;
- Förstärkta säkerhetsåtgärder för att skydda mot cyberhot;
- Nya krav på utförande av riskbedömningar.

Trosa Kommun omfattas av NIS2 direktivet, vilket kräver utbildning av kommunens alla chefer och dataskyddssamordnare.

Dataskyddsombudet rekommenderar avsedda medarbetare att delta på den inköpta utbildning som ska hållas inom regionen vilket är standard.

Trosa Kommun – arbete och förslag för ökad säkerhet

Vikten av att skydda personuppgifter

Vikten av att skydda personuppgifter hänger ihop med GDPR:s grundsyfte att skydda fysiska personers integritet. Säkerhetsrisker och hot mot den personliga integriteten varierar beroende på bland annat personuppgiftsbehandlings omfattning och vilka personuppgifter som behandlas. Säkerhetsarbetet handlar till stor del om att minimera dessa risker och att hantera riskerna på bästa sätt. Det är varje organisations ansvar att planera och genomföra säkerhetsarbetet så att det uppfyller kraven i GDPR. Med en klar och tydlig struktur och väl anpassade rutiner i säkerhetsarbetet minskar vi riskerna för att vi missar något viktigt eller gör misstag som kan leda till kostsamma säkerhetsincidenter.

Säkra mejl

Digitaliseringen innebär att vi kommunicerar online mer än någonsin tidigare. Detta har även lett till ett ökat utbyte av känslig information via e-post. En dataläcka kan innebära stora böter men också ett förlorat förtroendekapital. Dessutom kan konfidentiella uppgifter hamna i fel händer. Enligt Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) orsakas 59 % av alla dataläckor som rapporteras i Sverige av den mänskliga faktorn. Integritetskänsliga data måste enligt GDPR hanteras och lagras på ett säkert sätt.

Säker e-post är en process där e-postmeddelande skyddas innan, under tiden och efter att det har skickats. Många organisationer skickar en mängd e-postmeddelanden varje dag, och det är där saker kan gå fel mycket snabbt.

Exempel på vanliga misstag:

- Ett e-postmeddelande skickas till fel person.
- En felaktig bilaga läggs till.
- E-post skickas okrypterat, vilket gör det möjligt för en tredje part att se ett meddelande genom avlyssning.
- Meddelandet har svag säkerhet, vilket gör det enkelt för tredje parter att komma åt en inkorg.

Det går att säkerställa att data även är skyddad i våra e-postmeddelanden genom att välja en lösning som tar hänsyn till dessa tre grundpelare:

Användarvänlighet

Gör det enkelt för alla. Detta ser till att lösningen faktiskt används, samt att den mänskliga faktorn begränsas.

Medvetenhet

Om du uppmärksammas om att känslig information hanteras, kommer du att göra det mer noggrant.

Kontroll

Behåll kontrollen över dina data.

Behov av säker e-post i Trosa Kommun

Vi har gjort en behovsanalys i av Trosa kommuns behov av säker e-post och kommit fram till att behovet är stort inom kommunens alla enheter då vi dagligen arbetar med våra kommuninvånares olika personuppgifter.

Kan vi på något sätt installera ett kostnadseffektivt system för säker e-post så skulle vi spara både tid och pengar och skapa enklare och snabbare arbetsmoment och processer.

Dataskyddsombudet föreslår inköp av system för säker e-post

Nytt Ärendehanteringssystem som underlättar för GDPR

Trosa kommun har tidigare saknat ett kommunövergripande ärende- och dokumenthanteringssystem. Under 2023 har ett nytt kommunövergripande ärende- och dokumenthanteringssystem upphandlats, Lex, och implementering påbörjats.

Syftet med införandet av ett kommunövergripande ärende- och dokumenthanteringssystem är att skapa en effektiv, modern, säker och användarvänlig miljö för digital ärende- och dokumenthantering. Systemet ska också möjliggöra gallring samt slutarkivering i det digitala slutarkiv som tillhandahålls av Sydarkivera där Trosa kommun är medlem.

Lex möjliggör att handlingar som idag inte hanteras i ett specifikt verksamhetssystem kan registreras och få en bättre sökbarhet. Åtkomst sker också med behörighetsstyrning. Lex är anpassad till de legala krav som ställs på myndigheters hantering av information och är både effektivt och rättssäkert. Systemet klarar kraven som det alltmer digitaliserade samhället ställer på kommunen.

Dataskyddsombudet föreslår att alla kontor i möjligaste mån använder LEX för sin informationshantering när det är tillämpligt.

Reflektioner sedan förra årets rapport

Omvärldsfaktorer

Informationssäkerhet - cyberattacker

2023 präglas fortfarande av kriget i Ukraina och rädslan för attacker från tredje land. Säkerheten har därför setts över och olika insatser har genomförts inom Trosa kommun.

Cyberattack mot kommuner och deras leverantörer

TietoEvy är en stor IT leverantör till landets kommuner som drabbades av en stor hackerattack under julen 2023. Attacken var enligt TietoEvy begränsad till en del av datacentret vilket innebär att det drabbat vissa av bolagets kunder i Sverige.

Sedan attacken har listan över drabbade kunder blivit allt längre. Bland de berörda finns företag som Rusta, Filmstaden, Granngården, Systembolaget, Stadium och Munters men också Vellinge kommun, Region Uppsala, Västerbottens region, Bjuvs kommun och Statens Servicecenter har drabbats.

Händelsen utreds av både interna och externa specialister, och eftersom en ransomware-attack är en allvarlig brottslig handling har den också polisanmälts. En rysk hackergrupp låg bakom attacken.

Innan inträffade det även några större riktade cyberangrepp mot en kommun i Sverige, Norrköpings kommun som kanske var en föraning om vad som skulle hända.

- 25 november drabbades Norrköpings kommun av ett allvarligt intrång där angriparen utnyttjade en svaghet i deras mailservermiljö, tog sig vidare och skaffade sig fulla behörigheter.
- De hade åtkomst och kontroll över hela IT-miljön. De kartlade och förberedde för nedlåsning av miljön eller uttänkning av data.
- De lyckades avvärja attacken och kasta ut angriparna genom begränsande åtgärder och en motattack där de stängde ner hela deras IT-miljö.
- Miljön har därefter återbyggts med högre säkerhet och ny struktur.
- Intrånget är polisanmält och de anmälde till MSB och IMY.
- Verksamheterna har lidit relativt liten skada – verksamhetskritiska system var igång efter 3 dygn och efter några veckor var merparten av samtliga funktioner i drift igen.

Hur ska vi göra för att skydda oss och hur ska vi agera

Alla IT-miljöer har sårbarheter och attacker av olika omfattning sker dagligen.

- Ett ständigt arbete med att minimera risk och snabbt hantera händelser:
 - Riskminimering: Tekniskt skydd, användarutbildning, identifiera och åtgärda sårbarheter, informationshantering, resurser, arbetssätt och en genomtänkt säkerhetsarkitektur.
 - Snabbt hantera händelser:

Mål: Skydda kommunens verksamhet, samhällskritiska funktioner, invånare och näringsliv.

Förlopp vid ett intrång

**Ovan bild framtagen av Norrköpings kommun*

Microsoft 365

Vi har under året 2023 installerat Microsoft 365 i Trosa Kommun. Microsoft 365 anses idag som det säkraste alternativet att jobba i för att säkra våra dokument och vår IT- miljö. En slutsats som också Norrköpings Kommun kom fram till efter den hackerattack de utsattes för som gjorde att de då snabbt beslutade att övergå till Microsoft 365 som ett led i att skydda sig från cyberattacker.

Detta kapitel handlar om de rättsliga krav och risker med Microsoft 365 utifrån GDPR, offentlighets- och sekretesslagen och annan relevant lagstiftning.

Microsoft 365 har blivit en populär molntjänst bland myndigheter, regioner, kommuner och andra offentliga verksamheter.

Office 365 gör det möjligt för medarbetare att genomföra sina arbetsuppgifter vart som helst och på valfria digitala enheter. Vissa verksamheter ser detta som en möjlighet för ett friare arbetssätt som avskaffar begränsningar. Enligt dessa verksamheter blir det lättare för medarbetare att komma åt information och delar denna med kollegor, externa parter och andra som behöver den.

Begränsning av datadelning

En risk med OneDrive är att medarbetare som utgångspunkt kan dela filer och mappar med individer utanför verksamheten utan några begränsningar. Processen är enkel. Allt som krävs är att skicka en inbjudan till den som mappen eller filen ska delas med. Denna enkelhet innebär samtidigt en risk för att inbjudan skickas till fel person, som exempelvis en kontakt i adressboken som har ett liknande namn som kollegan som inbjudan egentligen var riktad till. Verksamheter behöver vanligtvis inte dela filer eller mappar med utomstående. **Microsoft 365 kan konfigureras på ett sätt som begränsar delningar med utomstående. Det är också möjligt att definiera policyer som möjliggör delningar i en begränsad omfattning.**

Stark autentisering

En viktig åtgärd för att förebygga phishing-attacker och andra former av dataintrång, särskilt när data är åtkomlig via internet, är två-faktors autentisering eller någon annan form av stark autentisering vilket Trosa Kommun har. Avsaknaden av stark autentisering gör det exempelvis enklare för medarbetare att dela sina inloggningsuppgifter med kollegor och på detta sätt kringgå organisationens regler för åtkomst till information. Detta innebär en ökad risk för konfidentialitetsbrott och personuppgiftsincidenter (även interna brott mot regler för behörighetsstyrning räknas). Stark autentisering som Trosa Kommun tillämpar är således ett effektivt skydd mot en extern angripare som har kapat en medarbetares inloggningsuppgifter exempelvis via en phishing-attack. Även om angriparen känner till medarbetarens lösenord kan denne inte logga in i tjänsten. För detta krävs att angriparen har tillgång till en annan autentiseringsfaktor som till exempel medarbetarens telefon som genererar engångslösenord. Office 365 erbjuder omfattande stöd för flera olika metoder av stark autentisering.

Säkerhet i Microsoft 365

Microsoft 365 E5 Security tillhandahåller integrerade och automatiserade säkerhetsfunktioner för identitets- och hotskydd. Det hjälper till att förhindra att attacker orsakar betydande skada.

Efterlevnad—Microsoft 365 E5 centraliserar informationsskydd och efterlevnadsfunktioner för att hjälpa till att styra och skydda data. Det kan hjälpa till att minimera risker och följa regelverk och organisationskrav.

Microsoft 365 krypterar som standard data som överförs och lagras i tjänsten.

Defender för Microsoft 365 samt E5 Security Pack

Trosa Kommun har installerat både Defender och E-security pack som är de starkaste säkerhets- och övervakningsprogram som finns på marknaden. Detta gör att vår IT-enhet i realtid kan se alla händelser som pågår i Trosa Kommun. Systemet varnar direkt om det är någon användare som har konstigt eller avvikande beteende och blockerar tillfälligt denna för utredning. Det kan t ex vara att man mejlar och surfar på utländska sidor, trycker på osäkra länkar eller återkommande befinner sig på ställen på nätet som inte är relevant. Systemet varnar också för olika dataintrång som kan komma utifrån. Trosa Kommun har försök till dataintrång och hackningar flera gånger per dag men hittills har vi kunnat skydda oss helt mot att någon lyckats.

Microsoft har en säkerhetsskala som säger att 40-50 är en bra säkerhet och en relativt vanlig nivå bland företag och organisationer. Trosa kommun låg också på denna nivå innan vi skaffade Defender och E5 Security pack – idag ligger vi på 78 vilket är bland de högst säkrade i Sverige.

Sammanfattning- dataskydd och informationssäkerhet

Avsaknaden av lämpliga säkerhetsåtgärder kan leda till personuppgiftsincidenter och tillsyn av dataskyddsmyndigheter som även kan utfärda sanktionsavgifter. Därutöver kan enskilda kräva skadestånd från verksamheter i samband med personuppgiftsincidenter. Efter EU-domstolens avgörande i Schrems II-målet är det i dagsläget nästintill omöjligt att använda Office 365 utan att bryta mot GDPR om man inte tillämpar de säkerhetsprogram som finns att erhålla vilket Trosa Kommun gör.

Överföring av personuppgifter till tredjeland

I juni 2021 antog EU två uppsättningar med standardavtalsklausuler: en för personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden i EES-länderna och en för överföring av personuppgifter till länder utanför EES-området.

De utgör sådana lämpliga skyddsåtgärder som avses i artikel 46.2 c GDPR men kan behöva kompletteras av ytterligare åtgärder beroende på skyddsnivån för personuppgifter i mottagarlandet.

Dessa standardavtalsklausuler ersätter de klausuler som EU-kommissionen tidigare fattat beslut om enligt dataskyddsdirektivet.

Dataskyddsombud rekommenderar starkt att vi fortsätter att jobba på denna höga säkerhetsnivå.

8

Yttrande över betänkandet Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun, SOU 2023:58

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner kontorets förslag till yttrande rörande betänkandet *Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun*, SOU 2023:58.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 7 juli 2022 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att genomföra en översyn av kultursamverkansmodellen med syftet att modellen ska utvecklas så att den i ökad grad kan bidra till kultur i hela landet och till att de nationella kulturpolitiska målen uppfylls. I översynen ska regionernas frihet och ansvar beaktas.

Betänkandet överlämnades till regeringen den 27 september 2023. Samtliga Sveriges kommuner har möjlighet att lämna in ett remissvar på betänkandet. Remissvaret ska vara Kulturdepartementet tillhanda senast den 27 mars 2024. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Betänkandet i sin helhet kan läsas på:

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2023/09/sou-202358/>

Sammanfattning av betänkandet

Betänkandet innehåller följande förslag:

- Införande av en ny lag om samverkan mellan stat, region och kommun på kulturområdet. Härigenom ska långsiktigt stabila förutsättningar för samverkan och konstnärlig frihet åstadkommas.
- Nya konst- och kulturområden kan beviljas stadsbidrag. Därför föreslås att definitionen ska beskrivas i mer generella termer än idag.
- Förenkla planerna och fördelningen av statsbidraget. Detta ska syfta till att minska den administrativa bördan hos de instanser som behandlar fördelningen.
- Krav på respekt för konstnärlig frihet. Med konstnärlig frihet avses att kulturellt skapande och kreativa processer ska fredas från politisk styrning.
- Samla bidragen till kommunerna och stöd samverkan, genom att införa ett långsiktigt stadsbidrag till samverkansprojekt mellan kommuner och regioner, samt samla de riktade statsbidragen och fördela dem samlat till resp. kommun.

- Behovsanpassa dialogformerna. På regional och lokal nivå bör det huvudsakligen vara upp till respektive region eller kommun att organisera kulturpolitiska diskussioner på det sätt som bedöms mest funktionellt.
- Kultursamhällets fortsatta reformbehov. Exempel på detta är översyn av de s.k. skönhetsparagraferna i plan- och bygglagen, uppmärksamma regleringen av enprocentsregeln, estetiska ämnen i grundskola och gymnasium ska tillmätas större vikt och en översyn av hur olika stöd- och regelsystem möjliggör för funktionshindrade personer att arbeta som kulturskapare.

Yttrande

Trosa kommun är positiv till de flesta förslagen i betänkandet och välkomnar särskilt möjligheten att fler konst- och kulturområden kan få ta del av statsbidragen, att den konstnärliga friheten ska värnas, att dialogformer för kulturpolitiska diskussioner behovsanpassas samt att kommunerna ges större mandat att fördela statsbidrag. Detta ser vi som ett steg mot ett för såväl utövare som publik friare och mer relevant kulturliv, framför allt i en liten kommun som Trosa.

För att minimera risken att dessa förslag ökar de kommunala tjänstepersonernas arbetsbörda, och även risken för godtycklig, icke-transparent fördelning, önskar Trosa kommun ett förtydligande av säkra metoder för genomförande av detta. Även regionernas roll som stöd för samverkan bör förtydligas, av samma orsaker.

Sara Fältskog Eldros
Kultur- och föreningschef

Beslut till

Kulturdepartementet

1

1

Anmälan av delegeringsbeslut

Löpnr/ Dnr	Punkt i del. Ordning	Ärende och beslut	Datum för beslut	Delegat, titel
	1.10	Extra sammanträde den 17 januari 2024	2023-12-21	Lena Isoz, ordförande
	4.4	Beslut om tillfällig ändring av öppettider på IRL, Trosa Ftg.	2024-01-08	Anneli Bradley, Enhetschef Fritidsgårdarna
	1.10	Inställt sammanträde den 25 januari 2024	2024-01-15	Lena Isoz, ordförande
	4.2	Beslut om Ledarutbildningsbidrag till Trosa Truppgymnastik, 600 kr	2024-02-06	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef
	4.2	Beslut om Driftbidrag Kultur till Art See Ocean Gallery, 44 000 kr	2024-02-06	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef
	4.2	Beslut om Verksamhetsbidrag Kultur till Art See Ocean Gallery, 33 850 kr	2024-02-06	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef
	4.2	Beslut om Driftbidrag Kultur till TrosaRevyn 2.0, 9 470 kr	2024-02-12	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef
	4.2	Beslut om Aktivitetsbidrag Idrott till Trosa-Edanö IbK, 205 740 kr	2024-02-14	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef
	4.2	Beslut om Ledarutbildningsbidrag till Trosa-Edanö IbK, 3 400 kr	2024-02-20	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef

	4.2	Beslut om Ledarutbildningsbidrag till Trosa Frisksportklubb, 1 200 kr	2024-02-23	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef
	4.2	Beslut om Driftbidrag Kultur till Västerljungs hembygdsförening, 11 990 kr	2024-02-26	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef
	4.2	Beslut om Verksamhetsbidrag Kultur till Västerljungs hembygdsförening, 29 711 kr	2024-02-26	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef
	4.2	Beslut om Verksamhetsbidrag Kultur till Trosa Riksteaterförening, 25 554 kr	2024-03-01	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef
	4.2	Beslut om Ledarutbildningsbidrag till Trosa-Edanö IbK, 7 000 kr	2024-03-01	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef
	4.2	Beslut om Ledarutbildningsbidrag till Trosa-Edanö IbK, 3 375 kr	2024-03-05	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef
	4.2	Beslut om Driftbidrag Idrott till Trosabygdens orienteringsklubb, 28 776 kr	2024-03-07	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef
	4.2	Beslut om Aktivitetsbidrag Pensionär till PRO Trosa- Vagnhärad-Västerljung, 4 165 kr	2024-03-14	Sara Fältskog Eldros, kultur- och föreningschef

12

Kanslienheten

Emma Eklund
Nämndsekreterare
0156-522 50
emma.eklund@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-13
Diarienummer
KFN/2024:2

Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden har tagit del av anmälningarna.

Regionfullmäktige

- Beslut 2023-11-21 § 144/23. Aktivitetsplan 2024-2026 inom Kulturplan Sörmland 2023-2026.

Kommunfullmäktige

- Beslut 2023-12-06 § 93. Revidering av Energi- och klimatplan för Trosa kommun.
- Beslut 2023-12-06 § 92. Reviderad budget 2024 med flerårsplan 2025-26 för Trosa kommun.
- Beslut 2023-12-06 § 96. Regler för föreningsbidrag 2024-2027.

Emma Eklund
Nämndsekreterare